

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre . . . 5 „ — „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

SZABADSÁG

Szerkesztőség,

hova a lap szellemi részét és a
nyiltért illető közleményeket
küldeni kell:

Városház-tér 10. szám.

Szerkesztő otthon van minden
nap délután 4-5 óráig.

Kiadóhivatal, hova a hirdetések
és előfizetési díjak, valamint
reklamációk küldendők:

Wesslényi és Köntg

könyvnyomdája

(Deák-utca, színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP
A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üzletében, Polacsek V. és Groák I. dohánytözsdejében, Groszmann J., Gubás F. és Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók

A millénium és a kiállítás.

Három esztendő múlva éppen ezer esztendeje lesz annak, hogy dicső ősapáink ezt a mi szép Magyarországot elfoglalták.

Hazánk vezérférfiai tehát úgy gondolkodtak, hogy ezt a világtörténelmi nagy eseményt a nemzetnek méltó lesz megünnepelni; sőt Thaly Kálmán pártuk egyik jelese 1890-ben meginterpellálta a miniszterelnököt, hogy szándékozik-e és miként szándékozik a kormány az ünnepelés tárgyában intézkedni? Sz a p á r y erre kijelentette, hogy csak legyen nyugodt a képviselőház, a kormány meg fogja tenni az intézkedéseket, hogy az ünnep méltó legyen a nagy világtörténelmi eseményhez.

Erre az ünnepélyes nyilatkozatra természetesen az egész ország megnyugodott és várta, hogy mi fog majd történni. Hanem azóta elmúlt már hosszú két esztendő s a kormány egyáltalában nem csinált semmit; sőt a mit csinált, most az utolsó napokban azt is elrontotta.

A múlt év őszén ugyanis azt csinálta, hogy törvénybe iktatta a milleniumi ünnep alkalmával 1895-ben tartandó országos nemzeti kiállításról szóló törvényjavaslatot. Örült a nemzet apraja nagyja e törvény beiktatásának, mert egy ilyen nagyszabásu nemzeti ünnepet

kiállítás nélkül képzelni sem lehet. S most mit tett a kormány? . . . Azt javasolta a nemzetnek, hogy ne legyen kiállítás, mert rövid az idő, három év alatt arra tisztességesen el nem készülhetünk. A kormány most éppen úgy tett, mint az a hanyag tanuló, a ki a studiumot apróbb részleteiben annak idején meg nem tanulta s mikor már látta, hogy a felhalmozott anyagot meg nem emésztheti, az egész könyvet a sarokba vágta.

Most tehát oda jutottunk, hogy a kormány menthetetlen mulasztása miatt mondjon le a nemzet egyik legszebb álmának megvalósításáról: a kiállításról; és hogy eme bűnét a nép szemében tetszetős színben tüntesse elő, valóságos szemfényvesztő játékot rendez. A szemfényvesztő játéknak a hősei: az öreg Pulszky Ferencz és Jókai Mór. Ezek a nagy szellemi gladiátorok ugyanis sikra szálltak egymás ellen a millénium kérdése felett. Csupa gyönyörűség ezt a nagy szellemi harcjátékot nézni.

Az öreg Pulszky vedelmére kél a kormánynak s azt mondja, hogy miután a kiállításra az idő rövid, a nemzeti múzeum addig ki nem diszithető, a természetrajzi múzeum, a törvényhozás palotája, csatornázás, vízvezeték, negyedik és ötö-

dik Dunahíd, Bazilika fel nem építhető; a citadella és az öktelen »Új épület« el nem távolítható; Salamon Ferencz által, »Budapest fő és székváros történelme« meg nem írható. Apponyi kormány elnöksége egészen bizonyos dolognak nem tartható, — a millenium megünnepelését 1900-ra el kell halasztani.

Jókai ellenben azt mondja, hogy a historiát meghamisítani nem lehet! Nem az a kérdés, hogy mikor állították ki a Duna-Tisza között az első tulipántos szűrt, hanem hogy mikor alapította meg Magyarországot, mint államot Árpád és a hét vezére? . . . Ez pedig a historikusok megállapítása szerint 895. Erre nem alkuszunk!

Kivánatos, hogy ebben a hazafias harcjátékban „a vén csatáló“ túl ne nyargaljon a határon s az ügyes „Jokey“ megállítsa őt annál a határjelzőnél, a melyre »1895.« van felírva.

Az ünnepet 1895-ben okvetlenül kiállításal meg kell tartanunk. Igaz, hogy a kormány mulasztása miatt két hosszú esztendőt elvesztegettünk; de jóakarattal és kitartó munkával az elmulasztottakat a még hátralévő három esztendő alatt helyre lehet hozni. — Ezt kívánja a nemzet!

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Ha meghalok

Ha meghalok, csak azt kérem tőled:
Fel ne nyissad fehér szemfedőmet;
Ne borulj rám, ne sirass meg engem,
Ide üztél, hagyj hát itt pihennem.

Ha siratnál, sirhalmomra dőlve,
Kihűlt szívem feltámadna tőle.
Dobogva is csak vádolna téged,
Mikor én már megbocsátám vétkeid.

Felfakadna a szerelmem s égne:
Szivedbe is világítva fénye;
Könnyhullásod nem oltná a lángot,
Késő volna, minden bánkódásod. —

. . . sárospataki . . .

Egy szerencsétlen tánczos
élményei.

Ide s tova azon veszem észre magamat, hogy fiatal ember számba megyek — s ha utóbbi időben olykor-olykor megvillannak szemem előtt Hymen csábító rózsalánczai, megdöbbenve kell tapasztalnom, hogy még mind ez ideig egyetlenegy elite-bálban sem vettem részt! Vagy százharmincz batyubált, lakodalmat, névestét s más hasonló patriárchálisabb temperamentumú sokadalmat végig ettem ugyan már, de valódi — hogy úgy mondjam

— salonbálban még sohasem voltam. Nem azért ugyan, mintha talán frakkom nem lett volna (a mi különben nem is volt, de lehetett volna), hanem azon könnyen kommentálható indokból, mert a táncz iránt teljes életemben rendkívül nagy antipathiával viseltetem; amit ismét ne tessék valami családi nyavalyának gondolni; mert a familiánk többi tagjai (különösen az ifjabb generáció) kész-örömmel eltánczolnak a „karóhegyén“ is. Csak mi ketten estünk messzebb az almafától — az egyik unokabátyámmal, aki egy b i majálisra a keringőzésben oly alaposan betörte az orrát, hogy időváltozásokor azóta is mindig emlégeti a b i majálist. Ez időtől kezdve nem is tánczol — hacsak pezsgőt nem iszik.

Hanem az én táncz iránti ellenszenvem még gyermekkoromból datálódik, amikor már rendkívül komoly ember hírében állottam s ezt eléggé indokolta a pipázás iránti nagy előszeretetem. Volt az apámnak egy hosszú száru monumentális kőpálya, amit ő már kétszer le ejtett Pesten egy kétemeletes ház ablakából s amely ennélfogva úgy nézett ki, mintha a custozzai csatából került volna elő; ez vala az én hűséges elvarátom s hogy mily méltóság-teljesen tudtam belőle pőfékelni, azt eléggé dokumentálja a jó öreg Czibulánénak azon nyilatkozata, hogy belőlem még gazdag földesur lesz valaha. De amire magam is kíváncsi lettem volna, hogy t. i. a földglóbus melyik felén existál ez a földbirtok, arról nem szólt a jó öreg Czibuláné; nyugodjék, ha meghal!

Az egyszeri fazekas — midőn az általa

reggel összerakott cserépkálya estvére szétomlott — dicséretreméltó hidegvérrel nyilatkozta ki, hogy „Semmisem tarthat örökké a földön“. S csakis ez a megdönthetetlen axióma nyugtatott engem meg valamennyire, midőn kiérdemült kőpipám egy borongós ősz estvén, öcsém sarka alatt rövid uton szétörtött: azért aztán engem apám az özvegyen maradt pipaszárral alaposan megtánczoltatott. . . Különös! . . Mintha abból a pipaszárrak valami haszna lett volna! De hát ez is megtörtént s részemre nem maradt fenn más elégtétel, mint hogy én meg az öcsémet tánczoltattam meg.

Látnivaló tehát, hogy tánczkedvem még csirájában el lett fojtva s nem is tánczoltam többet egészen addig az ideig, míg a nagyvilágba . . . akarom mondani . . . az első elemi osztályba nem kerültem. Itt aztán a majális alkalmával — éppen, mint említett unokabátyámat — ismét utólért a sors üldöző keze. Ugyanis éppen egy öt év körüli, mosolygó arcú hölgygel indultam egy kis lassu csárdásra, s már a lábsímat is kezdtem illesztgetni annak rendje s módja szerint, midőn hirtelen nagy sebbel-lobbal mellettem terem egy hosszú lábú ur s tánczosnőmet ignorálva, fölker. hogy tartsam meg egy pillanatig kalapját s mikorra a feleletet megadhattam volna, már fejemen is volt a borzaimas pincs-kalap, még pedig olyan anyira, hogy én attól absolute nem láttam egyebet, mint egy teljes napfogyatkozást. . .

„Brühühü . . . hahaha . . . hihihü“ . . . hangzott felém minden oldalról. . . .

A nemzeti szellem fejlesztése az iskolában.

Írta: Porcs János.

I. Hazánk jövője a neveléssel foglalkozók kezében van.

Az emberiség folytonosan halad. A ki ezen haladáshoz egy porszemmel járult, már tett valamit az emberiségért.

A magyar nemzet az összes emberiségnek igen parányi része ugyan, de műveltségének mai álláspontján is számbavehető, holott még alig rázta le némely részét azon békóknak, melyek szabad fejlődésében akadályaiul szolgálnak.

Azok, a kik a nevelés szent ügyével foglalkoznak, csak közvetve hathatnak ugyan arra, hogy a még létező akadályok fogyjanak, hogy az igaz tudomány fáklyája tiszta fényt árasztson mindenütt, hol magyar él, hol hazánk törvényei a szabadság őrei és a szabadosság korlátozói; de a korlátolt hatalom is hatalom annak a kezében, ki az adott körülményekkel meg tud bárátkozni, ki nem csügged el a miatt, hogy mindent nem tehet, a mit jónak tait, — hanem hatáskörében a rábizott munkát hiven és lelkiismeretesen igyekszik teljesíteni. — Hazánk jövője tehát nagyrészen a neveléssel foglalkozók kezében van.

Észrevehető haladás századok műve; de a napok és órák is a századok részei; ha tehát egyes nevelő nem tehet is annyit, hogy műve megrövidítse a századokat, annyit minden esetre tehet, hogy azok, a kik gondjaira bizattak, beilljenek azon korba, melyben élnek, s ne szolgálnak gátakul a haladás nagy munkájában. Ha meg annyira is halad, hogy növendékei át legyenek hatva attól a szent eszmétől, hogy ők a magyarságnak, a nemzettestnek részei, s mint részeknek az egészért tenniük, fáradozniuk kell, akkor megtette kötelességét, haszonnal végezte a rábizott munkát.

Ne kicsinyeljék tehát azok munkáját, kik a gyermeki szív és ész kiképzésével foglalkoznak, kik a gyermekben észlelt hajlamokat nemes tulajdonságokká, jellemvonásokká igyekeznek szilárdítani, napról-napra nyesegetik a ferde hajtásokat, hogy azokból az összhangzatot zavaró kinövések ne képződjenek.

A tanítók, nevelők működése ugyanott a legsikeresebb, hol az atyákat és anyákat szövetségeikül tekinthetik; de ezen kedvező körülmény hiányában sem szabad lemondaniuk a reményről. A hol jót nem tehetünk, elégedjünk meg azzal, ha a rosszat megakadályozhatjuk. A hol szövetségesekre nem számíthatunk, kétszeres erővel és igyekezettel lássunk a munkához.

Min kezdje a tanító a nemzeti szellem fejlesztését.

Valamint a kertésznek, a ki fáradozásának gyümölcsét akarja élvezni, első kötelessége ismerni a talajt, melybe a magot el akarja hintoni; ugy a tanítónak is első kötelessége meg-

ismerni a gyermeki szívet, a gyermeki lélek tulajdonságait, ha sikeresen akar munkájához kezdeni. Azt tartják, hogy az iskola az élet veteményes kertje. A kertben már együtt igyekeznek nőni a disznóvénnyel, a hasznos veteményekkel a dudva is. Nem elég a kertésznek arra ügyelnie, hogy földjét a kert ékességeinek növelésére előkészítse; folytonosan ügyelnie kell arra is, hogy a gyöngébb természetű virágok haladását a durvább növekedő dudvák ne gátolják. A tanítónak sem elég tehát arra gondolnia, hogy a nemes hajlamok fejlesztésére szükséges tanácsot, biztatással hason tanítványaira, irtania kell azon bűnöket is, melyek az erények kifejlésének útját állhatják.

Nem céloz azonban ezen alkalommal mindazokra kiterjeszkedni, a mik az iskola feladatai. Tárnyam: „A nemzeti szellem fejlesztése az iskolában.“ A magyar nemzeti szellem fejlesztése minden magyar tanítónak szent és elengedhetetlen kötelessége. mert a nemzeti szellem hanyatlása bárhol is veszélylyel járhat, nálunk nemzeti létünk teljes elenyészését vonhatja maga után.

A ki igazi magyar embert akar nevelni, szeme előtt kell tartania a nemzeti erényeket és a nemzeti hiányokat, hogy ne mondjam, bűnöket. Hiszen az erény és bűn között csak egy finom fátol lebeg a választó fal helyén; fődolog tehát annak a határpontnak a kijelölése, melyen túl már az erény ellenkezője üti fel fejét.

Nemzeti erényeink már a hazaszeretben összpontosulnak. Az igazi, a valódi hazaszeretet nemzeti erényekre sarkal, és megóv azon bűnöktől, melyek nemzetünk sirásóiként keresnek tért maguknak a kunyhókban és palotákban egyiránt. Ennek az igazi, alkuvást nem tűrő hazaszeretnek a felébresztése a gyermek lelkében főkötelessége minden tanítónak; annak a hazaszeretnek, melynek a lerajzolásához a lánglelkű Petőfinek is amaz imaszerű felfohászokodásra volt szüksége:

Szent hazaszeretet, mibe mártam tollam?
Hogy dicső képedet hiven lerajzoljam,
Oly hiven, oly szépen,
Hogy megbüvöld, ki rád szemét fogja vetni.
Hogy örök tanyára tégy szert valamennyi
Magyar kebelében.

Hogyan rajzoljuk tehát annak a hazaszeretnek a képét, mely ezen magasztos érzelem nagy tanítómesterének is ilyen gondot adott? Segítségül kell hívunk e célból mindazokat, kik ezen a téren fáradoztak; meg kell ragadnunk minden alkalmat, mely czélserű arra, hogy rajzunkat egy vonással előbb vigye. Az egyes tantárgyak előadásakor nemzeti öröm- és gyász ünnepek rendezésekor megnyílik előttünk a gyermeki kebel, s közelebb férközhetünk ahhoz.

Kezdjük a nemzeti szellem felébresztését. Tanulja meg mindenek előtt a gyermek, hogy ő társas életre van rendeltetve. Elszigetelten az ember elveszti emberi jellegét, tehetetlen,

gyámoltalan. A gyermek könnyen felfogja és meg is érti azt, hogy ő szülői nélkül nem volna képes megszerezni mindazt, a mi a megélhetés feltétele, nélkülözhetetlen kelléke. Igen, de szülői is csak úgy kereshetik meg a legszükségesebbeket, mint a társadalom tagjai. A minket magában foglaló társadalom ismét egy része azon nemzetnek, mely azt törvényeivel védi, létezését biztosítja.

Igaz, hogy ezen az uton a világpolgárság eszméjéig is elmehetünk; de a nélkül, hogy az egyes nemzetek között e békéltelenség magvát igyekeznénk elhinteni, megmagyarázhatjuk ezt a gyermeknek, hogy az, a ki az egész emberiségért elfelejtkezik azokról, kik hozzá közelebb állanak, saját hazájáról, nemzetéről, — inkább a hiuság oltárán áldozik, mint az igazi hazaszeretén. Hazug szív az, mely a soha nem látott idegenért akar dobogni, holott a hozzá sokkal közelebb levők sorsa nem képes mozgásba hozni. Míg egyik nemzet érdeke a másikéval ellenkező alakra van fektetve, addig a világpolgárság eszméje csak azokra nézve jogosult, kik honfui kötelességüknek is eleget tesznek; — ha ugyan ilyen is történhetik.

A hazaszeretnek ezen lappangó ellenségét szükséges megismertetni az ifjakkal; mert a mai gőzzel és villanyal dolgozó korban némelyeknél ezen jelszó köpenyegül szolgál az igazi nemzeti szellem rovására. A hatalmas és gazdag angol nemzet majmolása és valódi céljának félreértése ez.

(Folyt. köv.)

K Ü L Ö N F É L É K .

— A dédesi mandátum ügyében hétfőn délután itélt a képviselőház VIII. bíráló bizottsága; itélt pedig oly értelemben, a mint mi azt reméltük. Az ítélet így hangzik: „Borsodmegye dédesi kerületében 1892. évi január 28-án tartott választás érvényben tartása mellett Ábrányi Kornél véglegigazolt képviselőnek jelentetik ki.“ — A hat hónapi szekaturának tehát vége van. A bizottság majd két hétig tartó gondolkozás után... nem akarva az igazságnyakát kitekerni... egyhangulag igazolta Ábrányi választását. Nyugodtan alhatik tehát Ábrányi is, Vladár is. Mindössze is az ózdiaknak fájhat egy kicsit a szívük, hogy immár hiába várják azt a szép napot, a melyen a „hazai gyáripár fejlődése érdekében“ a kormánypárt zászlóját a Bán-völgvén ujjalag meglobogtathatják.

— Új bíró. Rácz Lajos, miskolci kir. törvényszéki jegyzőt ő-felsége a király a tatai kir. járásbíróvá albiróvá nevezte ki.

— Véglegesítés. Nachtnebel Ferencz miskolci kir. trvszéki irnokot, a m. kir. igazságügyminiszter jelenlegi állásában véglegesítette.

— Hymen. Mercz János nagyváradi fiatal kereskedő e hó 9-én esküdtött örök hűsé-

— Jaj, maga mumus! jegyzé meg öt év körüli tánczosnőm s mamája ruhájába rejté hamiskás arcját.

Ha akkor már csak legalább második gimnázista lettem volna — higyjék el hölgyeim — azt az urat okvetlenül provokálom! de így nem tehettem egyebet, mint hogy a nyomorult pincset egyik röhögő iskolatársam hátához lapítottam, magam pedig bujtam be az erdő mélyébe s... ki tudja, miféle katasztrófa lehetett volna még ennek a dolognak a vége, ha utközben véletlenül Beregi Gyuszival nem találkoztam, aki bizalmasan közölte velem, hogy kissé távolabb, a cserjésben, két madárfészekre akadt, s ha segíték neki azokat elszedni, hát megosztozhatnak. Ez a nagyszabású propanáció kissé lecsendesítette a keblemben dúló vihart s megkönnyebbülve indultam el Beregi Gyuszival.

Hanem e naptól kezdve aztán megint nem táncoltam, míg csak valóban második gimnázistává nem lettem.

Ha jól emlékszem, a nagybátyám néves-télyén történt, hogy az unokanénim és húgaim, nagy rimánkodások és czirógatások után ismét beleugrattak egy csárdásba. Már javában folyt a zene s táncz, midőn egy zárdabeli (nem csárdabeli!) fekete-szemű kis leány előtt magamat meghajtam:

— Szabad kérnem... kisasszony?...

Szemérmesen fogódzott karjaimba, de rám nézni nem mert, ez felkölté bennem az alvó Don Juan-t s nagy vitézül kezdék neki kacsingatni, sőt később annyira neki melegedtem

a táncznak, hogy egy pár ihaját is bátor-kodtam megereszteni s már csaknem egészen e l e m b e n voltam, midőn ott kinn az udvaron két házóró kuvasz valami sódarsont tulajdonjoga fölött erősebb konfliktusba keveredve, ék-telen lármával kezdének az ablak alatt polemizálni. A rokon hangok hallatára, valamelyik szögletből nagy érdeklődéssel rohant elő egy katonatiszt óriás neufunlandija s a tömegben éppen az én lábszáram közt óhajtván egéru-tat nyerni, észrevétlenül aláim került s egy pillan-at mulva már kinn volt velem az udvaron, hol a helyzet pacifikálása céljából a két hely-beli kapacitást birtokoni kívül helyezve, ő maga nyugodt lelkiismerettel kezdé a vitatott sódarsontot bekebelezni.

Én pedig, midőn ismét talpam alatt éreztem a földet, menekültem be egy oldalszobába s az ajtót magamra zárva, elkeseredett szívvel kezdék a lefolyt intermezzo tragikus oldalairól elmélkedni s még jó szerencse, hogy eközben elszunnyadtam.

E kudarcz után azonban a legfanatikusabb pessimistává lettem a táncz irányában s egész iskolai pályám alatt talán még egyszer táncoltam.

Csak utjabban — hogy az „élet vihar s tengerére“ (!!) kilépek — kezdem valamivel optimikusabb szemüvegen nézegetni a tánczó fiatalságot, sőt mostanában már, ha éppen azt óhajtták, hogy a négyes minél hamarabb befejeződjék, hát néha-néha magam is beállok a c o l o n - b a, s akkor aztán bizonyosan mielőbb czárdás lesz a nóta vége; mert még olyan négyes nem rendeződött, melyet én — ha beleve-

gyúltam — már a második vagy harmadik figuránál tönkre ne silányítottam volna, járván az eszem mindég inkább a lenge sylphid alakokon, mint a rendező ur „s a s s é e, c r o a s s é e“ in. . .

Mindezeket pedig annak miatta valék bátor itt köztudomásul adni, mert a rokonaim és ismerőseim — ahány multságban előfoglaltak — örökösen rángatták hol a galléromat, hol a kabátom szárnyát, hogy mit affektálok, mért nem tánczolok, mikor a sok tánczosnő ott ül! Mintha bizony azzal, hogy én tiz közül egyet elviszek, a többi kilencez tánczkezdve is ki lenne elégítve! De már az ilyen Eris-almá-kba nem szeretek beleharapni!

Hanem most ezennel ünnepélyes fogadást teszek, mélyen tisztelt hölgyeim, hogy a jövő farsangon minden bálban ott leszek, s amit eddig elmulasztottam, azt egy folytában letánczolom. Mert hát hiába; át kell látnom, hogy a fiatal ember reputációját semmisen devalválja oly ijesztő mérvben, hölgyek — s különösen a mamák — előtt, mint az, ha tánczolni nem szokott. Már pedig én a világsért sem akar-nék e miatt az a g g l e g é n y e k k l u b b j á - b a kerülni! Aztán meg ki tudja!... hátha ott valahol még az én öt év körüli, mosolygó arcú tánczosnőmmel is összehoz a sors, s ha ő is úgy akarja, hát... talán még megtörténhetik, hogy... No, de a többit már tessék hozzágondolni, mert én bizony ki nem mondom.

Török Bertalan.

get Albert Emilia kisasszonynak, Alberth Ede kereskedő kedves leányának a reformátusok új templomában.

— **Üdvös mozgalom** indult meg a református egyházkerületi felsőbb leánynevelő intézet előjárósága és az érdekelt szülők körében. Ez az ötödik felsőbb osztály felállítása, s később majd a hatodikkal az iskolának első fokú felsőbb leánynevelő intézette fejlesztése. A legujabb időben történt emelkedés, a növendékek nagy létszáma, az internatus kerettség, életrevalósága, az évről-évre felmutatott eredmény, mint a legközelebbi közvizsgák fényes sikere alapos indokai ennek az üdvös mozgalomnak. Az igazgatóság, — addig is, míg a felügyelő bizottság és ennek munkálata alapján az egyházkerület érdemileg intézkednek, — a szülők megnyugtatóra úgy kíván intézkedni, hogy már a legközelebbi iskolai év megnyitásával néhány kiválóbb tantárgy-ol oktatásban részesülhessenek az ötödik osztályba jelentkezők az intézetnek e célra külön kijelölt helyiségében. Nem lehet eléggé örvendeni legrégibb leánynevelő intézetünk ily virágzásának, még sebb jövőjének, a mi városunk, megyénk, magának az egyházkerületnek szellemi, erkölcsi érdekeit van hivatva emelni E tárgyra, — tekintve nagy fontosságát, — még szívesen visszatérünk.

— **Eljegyzés.** Hirschl Zsigmond budapesti kereskedő vasárnap tartotta eljegyzését Schwarcz Herman miskolczi bádógos iparos leányával Malvina kisa szonnyal.

— **A miskolczi daláregylet a magas Tátrában.** Jeleztük t. olvasóink előtt, hogy a daláregylet lelki conductura, Kuu Kálmán elnök a magasba, felfelé vezet az elnöksége alatt működő dalárdát s mint tudósítónk értesít daláraink megérkeztek; sőt már a hangversenyek nagy részén túl is vannak. Érdekes, hogy milyen meglepő szíves fogadtatásban részesültek a hosszú út s nagy meleg miatt kissé meglankadt dalárok mindjárt a poprádi állomásra érkezéskor. A poprádi dalárda s a helybeli inteligenciára nagy része élén a poprádi kerület országos képviselőjével Kullman Jánossal üdvözlő beszéddel s öröm nyilatkozatokkal s a mit legelőbb kellett volna emlitenünk, a város és vidék lelkes ifjú hölgyei s jelesül a minden szépért és nemesért lelkesülő Kullmann hölgyek gyönyörű koszorúval s csokroskákkal lepték meg s kötelezték le maguk iránt daláregyletünk tagjait. E magas s épen ezért hideg patriában nem lágy meleg fogadtatást továbbra is az előzékenységgel folytonosan megújuló tanu jelei követték. Folyó hó 9-én a rendkívüli jó hatású gánóczi kenes fürdőt s a gyönyörű Virágvölgy (Blumenthal) nyaraló helyet keresték fel. Ugyan e nap nap estéjén volt az első hangverseny a Huszparkban, a mely szép számú és műértő és intelligens közönség előtt diadalhoz szokott dalárainkhoz méltóan teljes sikerrel folyt le s a közönséget oly lelkesedésbe hozta, hogy alig tudott megválni a dalárdától, s a késő éji órákig együtt mulatott azzal; sőt az ifjabb tagok ösztönzésére tánczokkal fejezte be a szép e sokáig felejthetetlen napot.

— **A miskolczi ref. egyház emeletes bérházának** építése ügyében a kiküldött bizottság tegnap délután határozott a pályázatok felett. A bérház építésére pályáztak: Csorba Endre, Feldman Lipót miskolczi és Ursits L. és fia aradi vállalkozók. A bizottság Csorba Endre ajánlatát fogadta el s így az egyház vele fogja megkötni a szerződést.

— **A miskolczi athleta-kör** „Bükvidéki turista osztály” vasárnap délelőtt választmányi ülést tartott a városházának nagytermében. Ez ülésből tisztelettel értesíti a választmány az együletnek úgy rendes, mint pártoló tagjait, valamint a t. közönséget is, miszerint a turista osztály eddigelő a d.-győri fürdőtől a háromi nyaraló telepig vezető hegyi utat elkészítette, megfelelő jelző táblákkal kellően ellátta, és ezen turista út ma már gyaloglók számára teljesen használható állapotban van. Ezenfelül munkálataban van a Királykúttól, a Lencsés-tó mellett a háromi tóhoz vezető vonalnak és a Hegyes-tetőre tervezett kilátóhoz vezető hegyi útnak jelzése. Ezen útműveletekből a diósgyőri fürdőtől a háromi nyaraló telephez kiépített hegyi turista út folyó évi július hó 17-én fog a nagy közönség használatára ünnepélyesen átadatni. A bükvidéki turista osztály választmánya ennél fogva tisztelettel meghívja és felkéri az athleta-körnek rendes és pártoló tagjait, valamint a t. közönséget is, hogy ezen első tu-

rista útnak megnyitására megjelenni méltóztassék. A megnyitás programja a következő: 1. Gyűlékezés a diósgyőri fürdőben július 17-én, reggel 9 órakor. 2. Ugyanott a fürdő vendéglőjében villásreggeli. 3. A megjelentek üdvözlése, azután indulás 10 órakor az új turista úton, a diósgyőri téglagyár, majolika gyár, papirgyár, fűrészfűrész- és őrlőmalom fölött, esetleg azok megtekintésével, a puszkaporos tornyon át, a háromi vízvezeték fölött, a háromi nyaraló telepre. Érkezés 12 és fél óra körül. 4. A „Bükvidéki turista osztály” választmányának ülése d. u. 1 órakor a háromi nyaraló telepen levő Ment szálloda termében. 5. Ugyanaznap d. u. 2 órakor társas ebéd a háromi Mentszállodában. 6. A visszajövetel a diósgyőri fürdőből és Miskolcra kocsin vagy gyalog történhetik. Miskolcz, 1892. évi július 10-én. A Bükvidéki turista osztály választmánya nevében: Lichtenstein József, alelnök. Dr. Szentpály István, titkár. Jegyző. A társas ebédre személyenként (3 ételre) 1 frtért előjegyzések tehetők július 16-ig este Miskolczon, a Ment szállodában, a mi a t. közönség különös figyelmébe ajánltaik. A megnyitási ünnepélyt rossz idő nem akadályozza. Urak és hölgyek, kiknek az egész út bejárása fáradságos lenne, útjokat a diósgyőri téglagyár, papirgyár, őrlő és fűrészmalomnál megszakíthatják és onnan fogataikon az utat folytathatják tovább.

— **A miskolcz-füleki vasutvonalról** egyik legközelebbi számunkban azt a fontos értesítést hoztuk, hogy ezt a vonalat az igazgatóság első rangú vonallá emeli. Hát ez a dolog ma már teljesen bevezetett tény, csak hogy az átalakítás és a temérdek építkezés nagyon sok időt és még több költséget vesz igénybe, éppen azért a munkát és a költséget több évre osztották fel. Ez évben a miskolcz-bánrévei vonal injeit cserélik ki és úgy nagyobb vashidat építenek. Egyik vashid lesz megyénkben Vadna mellett a Sajón, három pedig Gömörben. A következő évekre az állomások átalakításának és megnagyobbításának, valamint az alépitmény kiszélesítésének munkája marad.

— **Katonai czéllövészet.** A helyben állomásozó cs. és kir. csapatok tegnap kezdték meg a czéllövő gyakorlatot a „Kerek-hegy” és „Közdomb” oldalán. Ilyen gyakorlatok lesznek ugyanott e hó 14., 15., 19., 21., 22., 23., 26., 28. és 30-ik napjain. Óva intünk tehát mindenkit, hogy a fentírt napok folyamán a megjelölt vidéken járni ne merészkedjék, mert ha az „éles töltény” valakit ott megtalál, az a halaki épen úgy jár, mint most három éve az a szegény fiatal ember, a kit kapálás közben ért a katonák golyója, t. i. „ott hagyja a fogát.”

— **Dalestély.** A miskolczi polgári dalosregylet szombaton e hó 9-én a legszebb időben es nagyszámú közönség jelenlétében tartotta meg nyári dalestélyét. A műsor oly szövevényes menetű. dallami és méreti tekintetben nehézkardalokból volt összeállítva, mely erősebb dalegyletnek az erejét is próbára teszi, dalosregyletünk azonban Tóth Ferencz karnagy ügye, vezénylete alatt könnyedén haladt át a hangfolyamok csendes hullámain és szépen átsiklott azokon a hangtorlaszokon és ösvényeken is, melyeket a zeneszerzők erős dissonanciák és ritmikái nehézségek alakjában azért állítanak fel, hogy azokban a gyengébb ízők elmerüljenek. Huber Károly „Cserebogár” és Zimay László „Be szomorú ez az élet” című népdal-egyvelege előadásánál érte el az egyület a legnagyobb hatást. Mendelsohn „Vándordal”-a Mihalovics „Bordal”-a, valamint Marschner „Dalszabadság” című kardala is zajos tetszést idézett elő. A program leéneklése után Tóth Ferencztől Török táncmester vette át a vezényletet, a ki a jelenvolt közönség fiatalabb nemzedékét sorakoztatta a cigány körül. Nem kellett őket buzdítani, hogy áldozzanak Therpsichore istennő oltárán. Mentek azok maguktól is e esti 9 óratól egész hajnali 4 óráig rendlétlen kitarással járták a francia, német és magyar tánczokat. Az első négyest 76 pár tánczolta. A jelenvolt hölgyek közül sikertelt feljegyezni a következőket: Berecz Józsefné, Bodnár Jánosné, Filep Józsefné, Imre Andrásné, Karla Bertalanné, Polatsek Arnoldné, Tóth Ferenczné és Ujhelyi Miklósné. A tánczosnók sorában ott voltak: Balogh Erzsike, Bodnár nővérek, Borza Erzsike, Filep nővérek, Hajász Karolin, Imre nővérek, Jamrik Boriska, Jezso-vits nővérek, Kiss Erzsike, Lukács Róza, Mül-

ler Berta, Nagy Erzsike, Nesztinger nővérek, Otrókosi nővérek, Pollatsek nővérek, Schwarcz Terike, Szalay Jolán, Szepecsik nővérek, Szabó Erzsike, Tóth nővérek, Tóth Erzsike és Vágó Karolin. — A sikertelt estély közel 200 frt jövelmet hozott e derék együletnek.

— **A kicsinyek örömnappja.** Valóban örömnapp volt e hó 8-án a miskolczi példányovoda falai között. Örömnappja a kicsinyeknek és a nagyoknak egyaránt. „A munka dicséri mestere” A siker teljes volt s dicséri Mátyás Mátyné urnót, az intézet jeles vezetőjét. A gyermekek iránti őszinte szeretet, a nevelői finom tapintat, az egyszerű, ügyes és a gyermeki szellemnek megfelelő kérdések jellemzik a jeles vezetőt. Modora a tanításban és a gyermekekkel való bánásban olyan, a minővel csak az bírhat, a ki a gyermekeknek a szívét, lelkét fölfogását a legkisebb részletekig ismeri. Megjelenése a gyermekek között bizalmat keltő, komoly és szeretetteljes. Délután a tágas terem már telve volt kíváncsi hallgatókkal. Együtt volt a gyermekereg és a „nevelő néni” jelt adván, egy szép énekkel kezdték a vizsgát. Azután verseket mondtak a kicsinyek, majd kérdéseket intéztek hozzájuk, melyekre oly ügyes feleleteket adtak, hogy a szülők arcán az öröm sugarai ragyogtak. Ezután következett az igazi öröm. A „jó néni” egy hosszu asztalt állított fel s jó ízű oszonnával látta el a kicsinyeket. Végül táncz következett s az apróság cigányzene hangjai mellett késő délutánig járta a „csárdás”-t. Az ünnepély végével a szülők s az övodai választmány tagjai a legnagyobb elismerésüket és megelégedésüket nyilvánították a jeles kisednevelőnek.

— **Új óra.** Megyénk közbiztonságára vonatkozólag nagyon üdvös intézkedést tett a napokban a magas kormány. Leküldte ugyanis a helybeli csendőr parancsnoksághoz azt a rendeletet, melyben tudatja, hogy Borsodvármegyében Emőd szék helyelyel egy új csendőrőrséget szervez Igaz, hogy Endrődy Géza főhadnagy, mint a borsodmegyei csendőrszakasz parancsnoka, négy órsnek a felállítását kérte, melyekre bizonynyal szükség is lett volna, de hát a magas kormány sokkal több gondot fordít azokra a „sárga-fekete” portupésokra, a kiknek — igaz ma már ritka — tagjai imitt-amott nemzetünk iránti gyűlöletben és ellenszenvben tűnnek ki, mint ezekre a szintén „sárga-fekete” portupésokra, a kik a mi közbiztonságunkat közvetlenül szolgálják s egyedül a magyar nemzet testéhez tartoznak. No, de ne zúgolódjunk, elégedjünk meg, hogy ezt az egvet is megadta. Endrődy Géza tegnapelőtt utazott Emődre, hogy ott a létesítendő gyalog-órs számára lak-tanya helyiséget béreljen. Az új óra — mint értesültünk — október hó 1-én kezd meg működését.

— **A miskolczi közkórház** 1891. évi jelentése. Mint minden évben, úgy az idén is dr. Popper József igazgató főorvos közlése a 36-ik jelentést a helybeli közkórház múlt évi működéséről. A fűzet 17 (4) réti nyomtatott lapból áll, melynek tartalmából a következő közérdekű adatokat emeljük ki: I. A betegek forgalma és létszáma. Az 1891. évben ápolott betegek összes száma volt 2422 még pedig 1365 férfi, 1057 nő, 141 beteggel több mint a megelőző évben. A forgalom legcsekélyebb volt augusztus hóban 155, legnagyobb pedig áprilisban 229 beteggel. II. Gyógyeredmény. Elbocsátott gyógyulva 1754, javulva 288, meghalt 252, visszamaradt további ápolásban 128 beteg. III. A kóros esetek részletes kimutatása: 1. Belső baj volt 1947, sebészi eset 426, szembeteg 49. A belbajok közül előfordult: gyomor bélhurut 193, tüdőlob 62, bujakór 231 (117 férfi 114 nő) influenza 37, gümőkór 167, elmekór 91. — 2 Sebészi betegség volt 426. ezek között felvételt idült alszárnyfekély 49, pokolvar 32, sebek 103, csonttörés 23. Kizárt lágyék sérv 15. — 3. Szemészeti eset előfordult 49. A dr. Singer Henrik osztályorvos által végrehajtott nagyobb-szerű műtétek száma volt 198, melyek közül felgyógyult 170, javult 15, meghalt 11. Kettő visszamaradt. IV. A járványkórházban 60 beteg vétetett fel, kik között 45 felgyógyult, 8 javult, 7 visszamaradt. V. Az általános halálozási arány 10,4%-t tett, de ha a haldokló állapotban behozott 23 egyént leszámítunk, akkor csupán 9,37%-t tesz. VI. A kórházi helyiségben ápol és kezelt betegeken kívül 1337 beteg jelentkezett a közrendelőnél orvos-sebés i gyógykezelés végett, többnyire díj nélkül, még pedig 858

belső hajban, 381 sebésziben és 103 szembajban szenvedő egyén. VII. A betegek osztályozása illetőség szerint satb. VIII. Pénztári forgalom. Az összes bevétel tevé 32,892 frt 15 krt, a kiadás 32,363 frt 15 kr, a pénztári maradvány mint egyenleg volt 528 frt 90 kr. A kórház vagyona tesz összesen 54568 frt 75 krt. A jelentés záradékát dr. Singer Henrik osztályorvos és dr. Sassy János másodorvos által közölt kórosetek képezik

Nyilvános számadás és köszönet.

A miskolczi dal és önképzőkör folyó év és hó 2-án tartott dal és táncestetélye alkalmával a bevétel belépti jegyekből 265 frt 95 kr, ajándék és felülfizetésekből 45 frt 25 kr. összesen 311 frt 20 kr. Kiadás 192 frt 53 kr, tiszta jövedelem a kör javára maradt 118 frt 67 kr. Ajándékokkal járultak Dr. Grósz József 2 frt. Szobonya Mihály 1 frt. Felülfizetéseikkel: Simon József, Meleska M., Egyvalaki 1.50—1.50 krral, Borbély János 1.25 krral, Regula Jakabné 1.20 kr., Antal Á.-né 1 frt, Gábor János, Sipos Pál, Valaki, J. Törökné, Fülöp Lajos 75—75 krral, Suhajda B., Erbert Gyula, Gedeon J., Zalczér K., Német K., ifj. Simon J., Mislav J., 60—60 krral, özv. Izsó Gz.-né, özv. Szabó J.-né, Vágóné, Hradil E., Peiker J.-né, Neuer József, Furó Pál, Fekete S., Tóth József, Róschné, Bacso János, Bogár S., Steinhübel K., Ivánka S.-né, Fancsalszki N., Téli Károly, Gedeon J., Pásztor A., Bálint J., Weisz Antalné Czerner Ferencz, Várady Sándor, Bednarcsik I., Leiszner S., özv. Juhász Józsefné, Csizék K., Troppa J., Sislányi Rezső, Patiszt Lajos, Jávorszki Gy.-né 50—50 kr., Keresztesi B., Kreák S., Kollát János, Gedeon János, Linek S., Béla J., Jakab N., Gladics I., Witrikovszki E., Hajós J., Urbán A., Karobinczki L.-né, Jakubcsák K. 25—25 kr. Ilek, Karsay N., Kurner N., Kocsis J., Fischer J., N. N., Török M., Szabó J., N. N., Jósavay N., N. N., Béres J., Binder M., Kis J., Kinka M., N. N., Erdélyi József, Krupper K., Maté N., Nagy Dániel, Kasza Lajos, Márton J., Osszgyányi N., Rósch Gy., Mesko Béla, Bálint N., Czepper L.-né, N. N., Pisti Ede, N. N., Mező J., Csisko K., Kripko János 20—20 kr., Stancsik 10 kr. Fogadják t. adakozóink elismerő köszönetünket, ugyazinte kedves vendégeink kik becses megjelenésükkel a mulatságot fűszerezni szivesek voltak.

A választmány nevében:

Valútsék Ignác,
egyl. titkár.

Figyelmeztető.

Csütörtökön lesz az edelényi vásár.

Julius 18-ig lehet megnézni a városházánál a folyó évre kivetett hadmentességi adót.

Julius 25-ig lehet megnézni a képviselő választásra jogosultak névsorát a városi közigazgatási iktató hivatalban minden délelőtti 8 órától 12-ig.

Augusztus 1-ig lehet folyamodni az ev. ref. egyháznál az egyházi épületek kijavitása céljából kirótt összeg leengedéseért.

Augusztus 1-ig lehet pályázni az ev. ref. egyházkerületi pénztárnokságra.

Szerkesztő postája.

K. P. úrnak. Azt mi nagyon jól tudjuk, hogy Miskolczon elférne még 15 rendőr; a főkapitány ezt még jobban tudja; de ellene szól a 46% pótdadó és az ezt sokalló városi közgyűlés.

Megmondjam-e? Ugyan minek mondaná. Örüljön, hogy az a bamba kis lány még ilyen vad költőt is képes szeretni.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos: Dr. Halász Sándor
Kiadó: Wesselényi és König.

Egy tanoncz felvétetik
Filler Sándor
asztalosmesternél
Diós-Győrött. 1-1

Eladó ház és telek!

Győri-kapu 39. számú puszta telek és a 41. számú ház, mely áll 3 szoba és 2 konyhából, azonnal **szabadkézből eladó**. Értekezhetni ugyanott 40. szám alatt BALAJTI ISTVÁN tulajdonossal. 2-2

7231. sz. Árverési hirdetményi kivonat. tkvi. 1892.

A miskolczi kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Flesch Adolf** végrehajthatónak **Neumann Farkasné sz. Bródy Teréz** végrehajtást szenvedő elleni 404 frt 76 kr. követelés és járul. iránti ügyében a miskolczi kir. tszék területén lévő, Szentpéter községben szentpéteri 316. sz. tjkvben A. f. 2. rd. 422/b. hrsz. a. felvett ház, udvar és kertből Neumann Farkasné szül. Bródy Teréziát illető jutalékra 456 frt 50 kr. kikialtási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1892. évi augusztus hó 6-ik napján délelőtti 9 órakor** Szentpéter község házában megtartandó árverésen a kikialtási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át a kiküldött kezéhez letenni. 1-1

Kelt Miskolczon, 1892. év június hó 25-ik napján.

A miskolczi kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál.

Sebe Alajos, kir. tszéki bíró.

A SZABADSÁG
politikai, társadalmi, közgazdasági, tanügyi és helyiérdekű lap.

Amiskolczi függetlenségi és 48-as párt közlönye.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt 25 kr.
Félévre	2 „ 50 „
Egész évre	5 „ — „

Hirdetések
e laprésére felvétetnek
a kiadóhivatalban
WESSELÉNYI és KÖNIG könyvnyomdájában.

v. 213. sz.
1892.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczi kir. járás-bíróság 1892. évi 4388. számú végzése következtében Dr. Frankfurter Sándor úr által képviselt Goldner Mór javára Hönig Lajos ellen 86 frt s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 486 frtra becsült házbútorok és felszerelvények, két fegyver, ló és kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a miskolczi kir. bíróság 4773/1892. számú végzése folytán 86 frt tőkekövetelés, ennek 1892. évi május hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 93 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Rápáshután alperes lakásán leendő eszköz-lésére **1892. évi július hó 23-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Miskolczi, 1892. évi június hó 8. napján.

Sarkady János,
kir. bir. végrehajtó.

7155. szám.
tkvi. 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a miskolczi Takarékegyület végrehajthatónak Révész András s.-ládi lakos végrehajtást szenvedő elleni 250 frt követelés és járuléka iránti ügyében a miskolczi kir. tszék területén lévő, a s.-ládi 36. számú tjkvben a. I. 1., 4. és 6. rd. 253., 555., 409/b. hrsz. alatt foglalt kenderföld, — szántó a III. és I. nyomásban és aránylagos legelő illetőségből álló Révész András nevére jegyzett külsőségre 468 frt kikialtási árban, — továbbá ugyanezen tjkvben a f. 1. rd. 185. hrsz. alatt foglalt 117. számú ház, udvar kert és aránylagos legelő illetőségre 258 frt kikialtási árban elrendeltelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1892. év október hó 10. napján délelőtti 9 órakor** Sajó-Lád község házában megtartandó árverésen a kikialtási áron alul is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1892. évi június hó 22. napján.

A miskolczi kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóságnál.

Bekény,
kir. tszéki bíró.

UJDONSÁG!

Raktáramat tetemesen nagyobbítottam a legújabb divatu angol cheviott, francia kammgarn öltöny s felöltő szövetekkel, nemkevésbé kiténő hazai gyártmányu szövetekkel.

Dúsan felszerelt raktárammal, valamint saját műhelyemben készült ruhák, melyek legújabb szabása és elegáns fagonuk által tűnnek ki, bármely elsőrangu budapesti szabóval is versenyezhetek. Törekvésem **olcsó árért** jó, finom, elegáns s legújabb fagonnal ellátott uri ruhákat készíteni.

Teljes tisztelettel

KÁLMÁN M.
FÉRFI SZABÓ, MISKOLCZON.

Debreczeni Dániel úr házában, Muszka Sándor úr vaskereskedésével szemben. 10-10

Nyomatott Wesselényi és König könyvnyomdájában Miskolczon.